

Situacijska Soba

**** SPOR V JUŽNOKITAJSKEM MORJU ****

Časovnica pregleda: od 24. aprila 2023 do 14. maja 2023.

[To poročilo je napisano na osnovi javno dostopnih virov, ki so odraz trenutnega stanja, ki se lahko hitro spremeni.]

Povzetek analize stanja:

- 24. aprila je kitajska vlada pozvala druge države, naj je ne dojemajo kot grožnjo, verjetno kot odgovor na nov avstralski obrambni strateški pregled, ki je kitajske dejavnosti v Južnokitajskem morju označil za grožnjo svetovnemu redu, in omenil, da je krepitev kitajske vojske ena največjih in najbolj ambiciozних po koncu druge svetovne vojne.
- 25. aprila so mediji poročali, da bo malezijsko državno energetska podjetje Petronas kljub nasprotovanju Kitajske nadaljevalo dejavnosti raziskovanja nahajališč nafte in plina v malezijski izključni ekonomski coni. Kitajska obravnava dele malezijske izključne ekonomske cone kot svoje ozemlje.
- 26. aprila je kitajska uprava za pomorsko varnost izjavila, da bodo kitajske sile 27. aprila izvedle vojaško vajo v Južnokitajskem morju, brez dodatnih informacij.
- 27. aprila so kitajske vojaške sile napotile dve mornariški ladji, da sodelujeta v skupnih vojaških vajah s singapursko mornarico. Ladji sta bili identificirani kot fregata z vodenimi izstrelki Yulin in minolovec Chibi. Te skupne vaje so naslednje v vrsti več kitajskih vojaških vaj, ki so bile nedavno izvedene v sodelovanju z drugimi državami jugovzhodne Azije.
- 28. aprila je filipinska obalna straža poročala o dveh incidentih s kitajsko mornarico, ki sta se zgodila 21. in 23. aprila v Južnokitajskem morju in obtožila kitajsko obalno stražo izvajanja neodgovornih manevrov pri Drugi Thomasovi plitvini, spornem območju med državama.
- Istega dne se je kitajsko zunanje ministrstvo odzvalo na obtožbe Filipinov in izjavilo, da so filipinska plovila vdrla v kitajske teritorialne vode z namenom namerne provokacije.
- 29. aprila so ZDA pozvale Kitajsko, naj preneha nadlegovati plovila filipinske mornarice v Južnokitajskem morju kot odgovor na dva incidenta, ki sta se zgodila nekaj dni pred tem in obljubile polno podporo Filipinom v času vse večjih napetosti med obema velikima svetovnim silama.
- 30. aprila je bilo razkrito, da je odziv ZDA na incidente med ladjami kitajske in filipinske obalne straže v Južnokitajskem morju vključeval tudi opozorilo, da bo vsak napad na plovila filipinske mornarice ali patrolje letal sprožil obrambni odziv Washingtona.
- 1. maja je filipinski predsednik Ferdinand Marcos Jr. izjavil, da se je Kitajska odločila pogajati o pravih ribolova v Južnokitajskem morju in, da si prizadeva za vzpostavitev neposredne

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

komunikacijske linije s Pekingom glede pomorskih sporov v sporni regiji kljub nedavnim pomorskim incidentom.

- 2. maja je Bela hiša sporočila, da bodo ZDA še okrepile gospodarske in vojaške odnose s Filipini, vključno s sprejetjem novih obrambnih smernic o operacijah v zraku, na morju, na kopnem, v vesolju in kibernetickemu prostoru. ZDA nameravajo filipinskim oboroženim silam poslati tudi tri transportna letala C-130 in nekaj mornariških patrolnih plovil. Ta informacija je prišla dan po tem, ko je ameriški predsednik Joe Biden v Washingtonu gostil filipinskega predsednika Ferdinanda Marcosa mlajšega, kjer sta govorila o trenutni geopolitični situaciji v Južnokitajskem morju in odnosih med ZDA in Filipini.
- 4. maja so ZDA in Filipini sprejeli nove obrambne smernice o tem, kako se bodo ZDA odzvale, če bodo Filipini napadeni. Smernice se osredotočajo na sodelovanje pri modernizaciji obrambnega sistema na Filipinih in soočanja za različnimi oblikami groženj kot so asimetrično, iregularno in hibridno vojskovanje, ter t.i. taktike sive cone. Temu sprejetju je sledil odgovor kitajskega zunanjega ministrstva, ki je kritiziralo ZDA in označilo dogovor kot vmešavanje v regionalna vprašanja Južnokitajskega morja.
- 9. maja je kitajsko zunanje ministrstvo zavrnilo obtožbe, da so se ladje njihove pomorske milice namerno približale delu Južnokitajskega morja, ki spada v izključno ekonomsko cono Vietnama in kjer so Indija in države Aseana izvajale vojaške vaje. Dvodnevna morska faza pomorske vaje ASEAN-Indija, AIME 2023, se je začela dva dni prej in je vključevala ladje in letala iz Indije, Vietnama, Tajske, Indonezije, Filipinov in Bruneja.
- 11. maja se je svetovalec Bele hiše za nacionalno varnost Jake Sullivan srečal s kitajskim kolegom Wang Yijem na Dunaju. Cilj srečanja je bila vzpostavitev več osebnih stikov med visokimi uradniki in ohraniti odprte komunikacijske linije sredi trenutnih napetosti med državama. Teme pogovorov so bile ruska invazija na Ukrajino, Tajvan, globalna in regionalna varnostna vprašanja ter drugi transnacionalni problemi, kot trgovanje z mamili.
- 12. maja so ministri Evropske unije dosegli napredek pri tem, kako zmanjšati gospodarsko odvisnost EU od Kitajske. Visoki predstavnik EU za zunanje zadeve in varnostno politiko Josep Borrell je izjavil, da bo EU Kitajsko še naprej videla kot gospodarskega in političnega tekmeca, vendar jo bo kljub temu vedno obravnavala kot partnerico pri pomembnih svetovnih vprašanjih.
- Istega dne se je načelnik generalštaba ameriške vojske James McConville srečal z indonezijskim obrambnim ministrom Prabowo Subiantom, kjer sta razpravljala o tesnejšem sodelovanju, vključno z dodatnimi vojaškimi vajami, ob naraščajočih napetostih s Kitajsko v Južnokitajskem morju.

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

- 14. maja je filipinska obalna straža postavila pet boj, opremljenih z nacionalno zastavo, na petih območjih znotraj 322 km dolge filipinske izključne ekonomske cone v Južnokitajskem morju po dveh incidentih med ladjami kitajske in filipinske mornarice v sporni regiji.

Analizo pripravil: **Gregor Črnugelj**

*Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.
Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.*

Viri/Dodatno branje:

2 Chinese navy ships head to Singapore for joint drills. (27. april 2023). AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/china-singapore-navy-russia-ukraine-48955a9633bf37c86658d66c77ecd143>

Beijing newsroom (26. april 2023). China to conduct military exercise in South China Sea on April 27. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/china-conduct-military-exercise-south-china-sea-april-27-2023-04-26/>

Chew, A. (25. april 2023). Malaysia's energy needs face Chinese pushback in South China Sea. Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/economy/2023/4/25/malaysian-energy-needs-clash-with-china-claims-in-south-china-sea>

Chinese Militia Boats Cross Indian, ASEAN Warships Exercising in South China Sea. (9. maj 2023). VOA News. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/chinese-militia-boats-cross-indian-asean-warships-exercising-in-south-china-sea-/7085847.html>

Ching, N. (11. maj 2023). Senior White House Official Meets With China's Top Diplomat in Europe. VOA News. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/senior-white-house-official-meets-with-china-s-top-diplomat-in-europe/7088545.html>

Dela Cruz, E. (1. maj 2023). Philippines, China to discuss fishing rights in South China Sea, Marcos says. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/philippines-china-discuss-fishing-rights-south-china-sea-marcos-2023-05-01/>

Gray, A. (12. maj 2023). EU ministers back plan to reduce economic reliance on China. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/china/eu-plans-tweak-china-policy-keep-balanced-approach-2023-05-12/>

Hurst, D. (24. april 2023). Beijing says don't 'hype up the so-called China threat narrative' after Australian criticism. The Guardian. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/australia-news/2023/apr/24/beijing-says-dont-hype-up-the-so-called-china-threat-narrative-after-australian-criticism>

Karmini, N. (12. maj 2023). US Army chief seeks closer security ties with Indonesia amid tensions in South China Sea. AP News. Dostopno prek <https://apnews.com/article/indonesia-us-indopacific-security-ties-98afdab2d89a262f3c82cdcc072079f0>

Morales, N. J. (14. maj 2023). Philippines places buoys in parts of S. China Sea to assert sovereignty. Reuters. Dostopno prek <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/philippines-places-buoys-parts-schina-sea-assert-sovereignty-2023-05-14/>

Philippines reports 'confrontation' with China in South China Sea. (28. april 2023). Al Jazeera. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/4/28/philippines-reports-confrontation-with-china-in-south-china-sea>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.

Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.

Ratcliffe, R. (2. maj 2023). Biden hails 'deep friendship' with Philippines and boosts military ties amid China tensions. *The Guardian*. Dostopno prek <https://www.theguardian.com/world/2023/may/02/biden-hails-deep-friendship-with-philippines-and-boosts-military-ties-amid-china-tensions>

US Calls on Chinese Coast Guard to Stop Harassing Philippine Vessels. (29. april 2023). *VOA News*. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/us-calls-on-chinese-coast-guard-to-stop-harassing-philippine-vessels-/7071946.html>

US says China intimidates Philippine vessels in South China Sea. (30. april 2023). *Al Jazeera*. Dostopno prek <https://www.aljazeera.com/news/2023/4/30/us-says-china-intimidates-philippine-vessels-in-south-china-sea>

Zhang, A. (4. maj 2023). US, Philippines Issue New South China Sea Defense Guidelines. *VOA News*. Dostopno prek <https://www.voanews.com/a/us-philippines-issue-new-south-china-sea-defense-guidelines/7079809.html>

Si želite izvedeti več? Vas zanima področje mednarodne varnosti? Pridružite se nam.
Za več informacij obiščite našo spletno stran www.euroatlantic.org ali pošljite sporočilo na info@euroatlantic.org.